

PM 2008:132 RI (Dnr 314-4285/2007)

Laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008, § 27, om avtal med Luftfartsverket om förlängning av upplåtelse av Stockholm-Bromma flygplatsområde
Yttrande till länsrätten i Stockholms län

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som yttrande till länsrätten i Stockholms län i mål nr 7619-08 samt mål nr 8380-08 om laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008, § 27, om avtal med Luftfartsverket om förlängning av upplåtelse av Stockholm-Bromma flygplatsområde överlämnas de av stadsledningskontorets juridiska avdelning upprättade förslagen till yttranden, *bilaga 1 och 2*.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Stockholms kommunfullmäktige har vid sammanträdet den 17 mars 2008 beslutat om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde till Luftfartsverket.

Den klagande har till länsrätten den 3 april 2008 överklagat fullmäktiges beslut. Som grund för överklagandet har bl.a. anförts att beslutet strider mot 2 kap. 8 § kommunallagen då arrendeavgiften satts för lågt vilket är att se som individuellt inriktat stöd till enskild näringsidkare och att några synnerliga skäl för att lämna sådant stöd inte föreligger i det aktuella fallet. Klaganden har vidare anført att beslutet står i strid med bestämmelsen om medelsförvaltning i 8 kap. 2 § kommunallagen då kommunen genom att arrendera ut marken till Luftfartsverket till så låg avgift inte förvaltar markområdet på bästa sätt.

Beslutet har överklagats av ytterligare en medborgare. Överklaganden har som grund för överklagandet bl.a. anført att beslutet står i strid med 2 kap. 2 § kommunallagen (likabehandlingsprincipen) då de kommuninvånare som bor i flygbullerdrabbade områden i kommunen behandlas sämre än övriga kommunmedlemmar. Vidare har överklaganden gjort gällande att beslutet strider mot 2 kap. 8 § kommunallagen då arrendeavgiften satts för lågt och är att se som individuellt inriktat stöd till enskild näringsidkare samt att några synnerliga skäl för att lämna sådant stöd inte föreligger i det aktuella fallet. Avslutningsvis har överklaganden gjort gällande att beslutet att förlänga upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde står i strid med bestämmelsen om medelsförvaltning i 8 kap. 2 § kommunallagen då kommunen, genom att arrendera ut marken till Luftfartsverket till så låg avgift, inte förvaltar markområdet på bästa sätt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Jag instämmer i stadsledningskontorets juridiska avdelnings bedömning och föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som yttrande till länsrätten i Stockholms län i mål nr 7619-08 samt mål nr 8380-08 om laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008, § 27, om avtal med Luftfartsverket om förlängning av upplåtelse av Stockholm-Bromma flygplatsområde överlämnas de av stadsledningskontorets juridiska avdelning upprättade förslagen till yttranden, *bilaga 1 och 2*.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 29 maj 2008

STEN NORDIN

Bilagor

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande över överklagande Målnr: 7619-08
2. Stadsledningskontorets förslag till yttrande över överklagande Målnr: 8380-08

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. avslå föredragande borgarrådets utlåtande och stadsledningskontorets förslag till yttrande
2. därutöver anför följande:

Vi var emot beslutet om förlängning av avtalet med Luftfartsverket med 30 år till 2038.

Vi anser att Bromma flygplats istället bör avvecklas senast 2011 när det nu gällande avtalet går ut.

Flygtrafik i tätbebyggda områden innebär stora miljöstörningar. Det föreslagna avtalet är negativt ur klimatsynpunkt på flera sätt och det är anmärkningsvärt att inte klimatfrågan tas upp överhuvudtaget. Flygbullret från Bromma påverkar stora delar av Stockholm och många tusen människors hälsa och dagliga liv, vilket bullerkartor ger en tydlig bild av. Även luftföroreningarna från flygtrafiken är en hälsofara i så tätbebyggda områden.

Förutom att det saknas analys utifrån klimatperspektiv, saknas samhällsekonomiska analyser av flygplatsen. Underlaget till avtalet saknar redogörelse av de ekonomiska aspekterna som flygplatsens fortlevnad innebär för staden. Marken är mycket värdefull och om bostäder och arbetsplatser kan byggas istället skulle det ge betydande överkott till staden. De 4 mnkr/år som staden får i ersättning för upplåtelsen i mark är en droppe i havet jämfört med annan

användning. Dessutom är ersättningsnivån villkorad med att parkeringsintäkterna från Bromma flygplats inte sjunker.

Stadsjuristens uttalande om avgiftsnivån som skulle ligga väl i nivå med vad andra kommuner tar ut för samma ändamål och att flertalet flygplatser i Sverige inte betalar någon arrendeavgift saknar stöd i annan lag för att vi inte ska beakta kravet i kommunallagens Kap 2, §8 i fortsättningen. Att någon annan kommun gynnar ett enskilt bolag eller organisation ekonomiskt i strid med kommunallagen kan inte utgöra grund för att vi även i detta fall ska kringgå kommunallagens bestämmelser. Stadsjuristens hänvisning till de riktlinjer för Luftfartsverkets verksamhet och organisation är därför inte skäl nog att beakta vid tillämpningen av kommunallagen. Vi anser inte heller att det ännu finns något prejudikat i liknande frågor som man kan hävda för att Stockholms stad ska ge subventioner till en enskild affärsverksamhet som Luftfartsverket är.

Anmärkningsvärt är också att skattebetalarnas pengar som i detta fall investerats i mark för flygplatsen skänks bort för en symbolisk summa, även om Luftfartsverket LFV (statligt) omvandlas till ett aktiebolag (privat). Eftersom vid en överlåtelse av LFV till privatbolag ska samma villkor gälla som för alla bolag, indirekt innebär det att staden/staten ger otillbörliga subventioner till ett visst aktiebolag som strider klart mot kommunallagen.

Stadsledningskontorets yttrande är i flera avseenden inkonsekvent i jämförelse med tidigare behandlade liknande fall. Detta beskrivs utförligt i överklagandetexten där stadsjuristens eget uttalande i liknande fall drar helt annan slutsats än som här har återgetts.

Att stadsjuristen betraktar överklagandets innehåll som lämplighet och värderingar är anmärkningsvärt. Överklaganden pekar ut kap 2, §8 som grund till laglighetsprövning och hävdar att avtalet även kan strida mot miljöbalken. Detta styrks genom Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i fråga.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Carin Jämtin* och *Roger Mogert* (båda s) enligt följande.

Utan att ifrågasätta juridiska avdelningens bedömning av vad som kommer att uppfattas som juridiskt riktigt kan vi konstatera att de som valt att överklaga rimligtvis har rätt på de flesta punkter:

- Det är en dålig förvaltning av kommunens markegendom rent ekonomiskt.
- Det är ett sätt att, riktat, understödja, om inte en individuell näringsidkare så ett af färsdrivande verk.
- I samband med behandlingen av ärendet har man skönsmässigt valt att negligera och förringa effekterna för de boende under inflygnings- och utflygningsbanorna på ett sätt som man inte skulle göra annars.

Det enda motiv som redovisas är den påstådda vikten av flygplatsen för Stockholms näringsliv. Detta finns dock inte dokumenterat någonstans, utan konstateras i svepande ordalag, underbyggt endast av enskilda ostyrkta uttalanden. I stadsledningskontorets beredning refereras det som om det vore en självklar sanning. Några belägg finns dock inte. Däremot finns Arlandas nedgång som möjligt nav för flygtrafiken i norra Europa väl dokumenterad och den borde stämma till eftertanke.

I det här överklagade ärendet kan vi dock konstatera att kommunen förvaltar sitt markinnehav dåligt och att man väljer att understödja Luftfartsverket med låga arrenden på stockholmarnas bekostnad. Vi kan också, till sist, konstatera att kommuninvånare behandlas högst olika beroende på om de bor under inflygningsbanan eller trivs med att resa från Bromma. Skillnaden är att de förstnämnda har vetenskapliga belägg för sina synpunkter, medan de andra bara stödjer sig på svepande uttalanden och åsikter. Den borgerliga majoriteten väljer att ställa sig bakom de sistnämnda. Det må vara lagligt eller inte – men det är definitivt inte klokt.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande anfördes av *Per Ankersjö* (c) enligt följande:

Från Centerpartiet vill vi vara tydliga med att vi anser att det är fel att bevara Bromma flygplats av en rad olika skäl. Vi vill fasa ut verksamheten samtidigt som man satsar på alternativ. Därför röstade vi emot avtalet i fullmäktige.

När det gäller den juridiska processen avstår vi från att uttala oss då vi anser detta vara en politisk fråga.